

Annex I

dret al Dret

I. Objectius

Els objectius bàsics del projecte dret al Dret són:

1. Millorar i afavorir la defensa i l'exercici dels seus drets per part de les persones i els col·lectius menys afavorits.
2. Enfortir i millorar els serveis destinats als col·lectius amb major dificultat per accedir als recursos jurídic-socials necessaris per la defensa dels seus drets.
3. Millorar el servei que es presta a les organitzacions que treballen amb aquesta mateixa finalitat.
4. Afavorir les relacions de col·laboració i treball conjunt entre la Facultat de Dret (UB) i les organitzacions públiques, socials i professionals.
5. Millorar la formació dels estudiants de l'ensenyament de Dret de la Universitat de Barcelona

Per tal de treballar aquests objectius, hem creat 8 àrees en torn a les quals s'organitza aquest projecte.

II. Àrees de treball

1. Àrea de Dret Penitenciari

2. Àrea de Drets Humans i Dret Internacional
3. Àrea de Dret d'Estrangeria
4. Àrea de Drets dels Menors
5. Àrea de Drets de les Dones
6. Àrea de Dret i Gènere
7. Àrea de Drets Socials
8. Àrea de Dret del Medi Ambient
9. Àrea de Dret de la Infància i l'Adolescència
10. Àrea de Drets Civils
11. Àrea de Dret Immobiliari
12. Àrea en Dret dels Consumidors
13. Àrea de Drets de les Persones, Sindicatures Locals i Bona Administració
14. Àrea de Diversitat Funcional
15. Àrea de Ràdio i Comunicació

III. Metodologia

Per tal d'assolir els objectius esmentats, les diferents concrecions d'actuació que estem configurant posen en marxa aquests mètodes de treball:

1. La creació i/o col·laboració en oficines d'assessorament, atenció, orientació i canalització jurídic-socials per a persones i institucions públiques i/o socials de Catalunya en matèries de Dret Penitenciari, Drets Humans i Dret Internacional, Dret d'Estrangeria, Drets dels Menors, Drets de les Dones i Drets Socials.
2. L'elaboració de documents que facilitin l'accés als recursos jurídic-socials dels col·lectius i les persones menys afavorides: guies, informes i dictàmens.
3. L'organització de tallers de treball compartits entre les entitats implicades en el desenvolupament del projecte sobre aspectes concrets en matèries jurídiques que permetin trobar noves estratègies en la defensa dels drets de les persones.

4. La creació de grups de formació conjuntament amb les organitzacions socials amb l'objectiu de poder explicar a les escoles, les entitats o allà on se'ns demani, els drets i els mecanismes mínims de defensa dels mateixos.

5. L'elaboració de materials suficientment pedagògics per tal d'informar sobre els drets de les persones a les escoles i als col·lectius que es trobin en situació més vulnerable.

6. L'enregistrament i emissió d'un programa de Ràdio (en format digital i analògic) com a forma de comunicar diversos aspectes del treball desenvolupat a les diferents àrees.

7. Creació d'una pàgina web: www.ub.edu/facdt/dretaldret

8. La creació d'una Clínica Jurídica.

Donades les característiques de interdisciplinarietat, interactivitat i *interinstitucionalitat* del projecte, el mètode de treball que utilitzem ens porta a dissenyar i desenvolupar les diferents actuacions en permanent comunicació amb les entitats implicades.

IV. Fonamentació teòrico-pràctica

Aquest projecte es fonamenta en unes concepcions teòrico-pràctiques compartides sobre el Dret i els drets de les persones, la funció de la Universitat —i en concret, la funció públic-social de la Facultat de Dret— i l'aprenentatge dels estudiants universitaris.

1. El Dret i els drets de les persones.

Exposem de forma molt resumida algunes dels arguments de fons que fonamenten el projecte *dret al Dret*.

1.1. Una part de la doctrina i la pràctica jurídica fa temps que assenyalen la necessitat de reflexionar i planificar actuacions posant en relació drets i capacitats. Es planteja la

necessitat de pensar els drets de les persones en relació a les capacitats socials — competències i habilitats socio-culturals— que es requereixen per tal d’articular els processos de reconeixement i atribució dels drets de les persones amb els mecanismes, entesos en sentit ampli, que es necessiten per tal de materialitzar i desenvolupar aquests mateixos drets.

Aquesta forma substancial i activa d’entendre els drets es compartida tant per les entitats socials com per les entitats públiques que tenen entre els seus objectius d’actuació millorar i afavorir la defensa i l’exercici dels seus drets per part de les persones i els col·lectius menys afavorits. Aquesta comprensió del camp jurídic ens porta a plantejar actuacions en les que es relaciona els drets amb les capacitats de les persones per defensar-los i promocionar-los.

Des d’un punt de vista pràctic, això suposa pensar en mecanismes de millora que tinguin en compte tant la importància del reconeixement formal dels drets, com la urgència de promocionar les capacitats socioculturals que fan possible que les persones es converteixin en agents de defensa dels seus propis drets. Aquesta visió dels drets i dels sistemes de capacitació, no deixa en l’oblit els sistemes de garanties institucionals públiques dels drets de les persones.

Vist així, la lluita contra les exclusions passa per fomentar capacitats en les persones i els col·lectius sense les quals no són pensables les materialitzacions dels drets.

1.2. Treballar en xarxa des d’aquest projecte en la garantia i promoció dels drets de les persones i els col·lectius, especialment dels que són més vulnerables i/o es trobem en situació o risc d’exclusió és per nosaltres un treball de prevenció de l’exclusió social —i dels seus efectes—, així com una actuació de formació de ciutadania.

2. La funció pública i social de la Universitat.

El projecte *dret al Dret* assumeix la *funció pública i social* de la Universitat. Aquesta funció requereix, entre d’altres coses, la relació de la Universitat amb la resta d’entitats públiques i socials, així com plantejar la relació amb la societat. En el cas de la Facultat

de Dret, entenem que aquesta *funció pública i social* té una rellevància majúscula, tant pel conjunt de la societat com pels seus objectius formatius.

Tanmateix entenem que la *funció social* de l'ensenyament universitari, s'expressa en aquest projecte en una doble vessant:

- a) possibilitar que els coneixements disponibles reverteixin positivament en els sectors socials més vulnerables. Aquesta vessant pot ser anomenada: *socialització dels sabers disponibles*.

L'Estatut de la Universitat de Barcelona, al seu article 3.2. estableix com objectius fonamentals de la seva actuació: a) la creació, transmissió i difusió de la cultura i dels coneixements científics, tècnics i professionals, així com la preparació per a l'exercici professional; b) el foment del pensament crític i de la cultura de la llibertat i el pluralisme, i la transmissió dels valors cívics i socials propis d'una societat democràtica.

El projecte *dret al Dret* s'insereix en aquesta disposició.

- b) possibilitar la millora dels coneixements adquirits per part dels estudiants universitaris mitjançant una pràctica interactiva entre la Universitat, les entitats socials i públiques i els sectors socials en situació o risc d'exclusió.

3. L'aprenentatge del Dret des del *dret al Dret*. L'experiència de les clíniques jurídiques.

La proposta global que es formula dintre del marc del projecte *dret al Dret* de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona (UB), es fonamenta en la necessitat de millorar la qualitat de l'aprenentatge del Dret. Com a grup de docents pensem que s'han de fomentar sistemes d'aprenentatge, supervisats i tutelats pels docents, que afavoreixin que els propis estudiants assumeixin el protagonisme de la seva formació, per tal d'adquirir uns coneixements i unes habilitats que contribueixin a la seva inserció professional i a la seva millor comprensió del Dret.

Dintre de la millora de qualitat docent que suposa el propi projecte *dret al Dret*, partim de la convicció de que a la tradicional transmissió merament teòrica d'un programa curricular, li cal un complement docent que tingui en compte els aspectes empírics de la matèria objecte d'estudi.